

ELTE
EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM

EGYETEMI ETIKAI TESTÜLET

Iktatószám: ELTE/12151/3/2025

Előzmény: Ügy.sz.: BTK/970/3/2025

Tárgy: Erdős Gábor, Lőrincz Huba, Niederreiter Zoltán fellebbezése az ELTE Bölcsészettudományi Kar Kari Etikai Bizottságának BTK/970/3(2025) iktatószámú határozatával szemben

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Etikai Testülete (továbbiakban EET) Erdős Gábor Panaszos, (a Bölcsészettudományi Kar doktorandusz hallgatója), Lőrincz Huba Panaszos (a Bölcsészettudományi Kar volt doktorandusz hallgatója), valamint Niederreiter Zoltán Panaszolt (a Bölcsészettudományi Kar adjunktusa) által az ELTE BTK Kari Etikai Bizottsága (továbbiakban BTK KEB) által hozott BTK/970/3(2025) számú elsőfokú határozatával szemben 2025. február 17-én, 2025. február 19-én és 2025. február 24-én benyújtott fellebbezésével kapcsolatban 2025. március 18-án Niederreiter Zoltán meghallgatásával egybekötött ülésén egyhangú döntéssel meghozta az alábbi **határozatot**:

1. Az EET megállapítja, hogy – a fellebbezésben és a csatolt dokumentációban bemutatottak, valamint a Panaszolt meghallgatása alapján – az Egyetemi Etikai Kódexben rögzített szempontokat figyelembe véve módosítja az elsőfokú határozatot és megállapítja, hogy történt etikai vétség: Niederreiter Zoltán mulasztást követett el azzal, hogy az Újbabilóni Pecsét-hengerek és Istenvilág Lendület projekt honlapján nem tüntette fel a tárgyak feldolgozását végző munkatársai monogramját és ezzel megsértette az ELTE Etikai Kódexe 12. pontjának előírását, ami szerint „Az Egyetem tiltja mások ötleteinek, tudományos eredményeinek, szövegeinek forrásmegjelölés nélküli átvételét és sajátként való feltüntetését”.
2. Az ELTE Etikai Kódexének 30. pontja alapján elrendeli e határozatnak az indokolással együttes hatvan nappal történő nyilvánosságra hozatalát az Egyetem honlapján.
3. Az EET nem tekinti bizonyítottnak az Etikai Kódex 10. és 11. pontjának sérelmét.
4. Fenntartja a BTK KEB felszólítását arra, hogy Panaszolt akkor jár el helyesen, ha eleget tesz a szóbeli és írásbeli megállapodásoknak, és eleget tesz a közös publikációra vonatkozó megállapodásnak Lőrincz Hubával.
5. Panaszolt – az elsőfokon eljáró BTK KEB felszólítása ellenére – az előírt határidőn belül nem tette közzé az Újbabilóni Pecsét-hengerek és Istenvilág Lendület projekt honlapján a projekt megvalósításában tudományos munkát végzők monogramját, ezért az EET felszólítja őt arra, hogy ezt a határozat kézhezvételét követő egy hónapon belül pótolja.

Indokolás

ad 1.

Panaszolt fellebbezésének 1. pontjában visszautasította a BTK KEB határozatában szereplő megállapítást, hogy a közreműködők nevének fel nem tüntetésével mások eredményeit a sajátjaként tüntette fel (ami az Egyetemi Etikai Kódex 12. pontjával ellentétes magatartás). Ezt azzal indokolta, hogy a bevitt adatok tekintetében a saját nevét sem tüntette fel. Az EET ugyanakkor megállapítja, hogy – mivel Panaszolt a Lendület kutatócsoport vezetője – az e kutatás keretében közzétett anyagokat az érdeklődők automatikusan az ő nevével asszociálják, így a kutatásban közreműködők nevének fel nem tüntetése mégis alkalmas volt arra, hogy a honlapot megtekintők azt gondolják, hogy a bevitt adatok kizárólag a Panaszolt munkájának eredményei. Az EET véleménye szerint az a körülmény, hogy a tárgyak eredeti feldolgozását és a korpusz első tipologizálását és csoportosítását a Panaszolt végezte el, önmagában nem igazolja a meglévő adatbázison dolgozó személyek nevének és munkájának fel nem tüntetését. Panaszolt mind a BTK KEB, mind az EET általi meghallgatásán elismerte, hogy a tudományos sztenderdeknek nem felel meg az, hogy a projekt honlapján a nagyközönség által elérhető tárgyleírásokban nincsenek feltüntetve a tárgyak feldolgozásában közreműködő személyek, s maga is elismerte, hogy ezt korrigálni szükséges. A BTK KEB BTK/970/3(2025) iktatószámú határozatában felszólította a panaszoltat a közreműködők monogramjainak 2025. március 15-ig történő pótlására. Fellebbezésében a Panaszolt azt jelezte, hogy a sérelem orvoslására e helyett a honlap működtetéséért felelős kollégától az adatbázis nyilvános elérhetőségének időszakos megszüntetését kérte. Az EET általi meghallgatáson a monogramok pótlását firtató kérdésre válaszolva Panaszolt elmondta, hogy azt az elsőfokú határozatban előírt időpontig nem tette meg, helyette elegendőnek látta a honlap inaktíválását. Az EET Panaszolt rovására értékelte, hogy a tudományos sztenderdekkel ellentétes magatartásának tudatában sem tett erőfeszítéseket a közreműködőknek okozott méltánytalanság orvoslására.

ad 2.

Az EET módosítja a BTK KEB határozatát abban a részében, ami megállapítja, hogy történt etikai vétség, annak mértéke azonban nem éri el azt a szintet, hogy azt szankcionálni kellene, és ezért felszólítja a Panaszoltat arra, hogy a Lendület projekt honlapján tüntesse fel a közreműködők monogramját 2025. március 15-ig. Az EET álláspontja szerint az Egyetemi Etikai Kódex ugyan ismeri a „csekély súlyú” etikai vétség kategóriáját (Etikai Kódex 28/B. pont), ám amennyiben az etikai ügyekben eljáró testületek ilyenként értékelnek egy esetet, az Etikai Kódex rendelkezései szerint az nem a szankciót érinti, hanem annak az eljárás megszüntetését kell eredményeznie. Az EET megítélése szerint a tudományos munkában közreműködők nevének fel nem tüntetése etikai vétség, ami nem minősíthető olyan csekély súlyúnak, hogy az nem indokolja az etikai eljárás lefolytatását. A megállapított etikai vétség szankciójaként pedig az Etikai Kódex 30. pontja egyértelműen a döntésnek az indokolással együtt az Egyetem honlapján hatvan napra történő nyilvánosságra hozatalát írja elő.

ad 3.

Az elsőfokú határozat Panaszolt figyelmébe ajánlotta, hogy tartsa szem előtt az Egyetemi Etikai Kódex 10. pontjában foglaltak közül azt, hogy „az Egyetem elvárja beosztott munkatársakkal szemben világos követelmények és elvárások megfogalmazását, munkájuk következetes, pártatlan és igazságos értékelését”, valamint a Kódex 11. pontjának előírását, ami szerint „az Egyetem elítéli, ha bármelyik polgára visszaél vélt vagy valós hatalmi helyzetével”. Noha az elsőfokú határozat szövege nem állapítja meg az Egyetemi Etikai Kódex e pontjainak megsértését, a szövegkörnyezetből mégis erre lehet következtetni. Az EET felhívja a figyelmet, hogy a rendelkezésre álló információk nem igazolják, hogy Panaszolt az Etikai Kódex 10. és 11. pontjaival ellentétesen járt volna el.

ad 4.

A tudományetikai normák szerint Panaszolt akkor jár el helyesen, ha eleget tesz a szóbeli és írásbeli megállapodásoknak, és eleget tesz a közös publikációra vonatkozó megállapodásnak Lőrincz Hubával.

ad 5.

Mivel Panaszolt mind az elsőfokú, mind az EET előtt zajló eljárásban elismerte hibáját abban, hogy nem tüntette fel munkatársai monogramját az Újbabilóni Pecséthengerek és Istenvilág Lendület projekt honlapján, és ezt a BTK KEB határozatában szereplő felszólítás ellenére sem tette meg, az EET – figyelembe véve azt is, hogy az adatok feltöltése jelentős munkával jár – felszólítja őt, hogy ezt jelen határozat kézhezvételét követő egy hónapon belül tegye meg.

Előzmények

- Erdős Gábor Panaszos 2024. szeptember 19-én Niederreiter Zoltánnal szemben előterjesztett etikai bejelentése alapján Dr. Bartus Dávid, a Bölcsészettudományi Kar dékánja kezdeményezte a BTK KEB vizsgálatát az ELTE Etikai Kódexe alapján. Időközben Lőrincz Huba Panaszos is etikai bejelentést tett Niederreiter Zoltánnal szemben 2024. szeptember 24-én. Arra való tekintettel, hogy mindkét bejelentés ugyanazon személy ugyanazon sorozatos normaszegésére vonatkozott, a BTK KEB a két bejelentést egyesítette.
- Az BTK KEB megállapította, hogy – mivel a panaszok benyújtásakor a Panaszosok mindegyike, és a Panaszolt is ELTE polgár volt – hatáskörrel bír az etikai eljárás lefolytatására. A BTK KEB megállapította, hogy a Panaszos bejelentése az ELTE Etikai Kódexben rögzített objektív határidőn (a panaszos magatartástól számított 180 napon) belül érkezett, valamint azt, hogy az utolsó adatolt panasz még a bejelentéskor is fennállt. Ezért az eljárás megindításának nem volt időmúlásból eredő akadálya. A kari Etikai Bizottság azt is megállapította, hogy a panaszok az Egyetemi Etikai Kódexben tiltott magatartásokkal kapcsolatban fogalmazódtak meg, így az ügy érdemi kivizsgálásának nem

látta akadályát. A kari Etikai Bizottság hiánypótlásokat rendelt el, közülük az utolsó 2024. december 10-én érkezett meg.

- A BTK KEB 2024. október 10-i ülésén döntött az eljárás lefolytatásáról, és 2024. november 13-i, illetve 2024. november 18-i ülésein külön-külön meghallgatta a Panaszosokat, a Panaszoltat, valamint a tanúkat, amely meghallgatások alapján a következő megállapításokat tette:
 - Panaszolt magatartásával enyhe etikai vétséget valósított meg, ami nem ért el olyan szintet, hogy azt a Bizottság szankcionálja, ugyanakkor kötelezte a Panaszoltat, hogy az Újbabilóni Pecséthengerek és Istenvilág projekt honlapján tegye közzé a közreműködők monogramját 2025. március 15-ig.
 - Felhívta a Panaszoltat, hogy vezetőként törekedjen produktív munkakörnyezet kialakítására, észrevételeivel, megjegyzéseivel segítse elő a tudományos munkát, oktatóként segítse elő hallgatói tudományos előmenetelét, egyéb tekintetben pedig tartsa szem előtt az ELTE Etikai Kódexében foglaltakat, különös tekintettel a következőkre: „Az Egyetem elvárja... 10. a beosztott munkatársakkal szemben világos követelmények és elvárások megfogalmazását, munkájuk következetes, pártatlan és igazságos értékelését.”
 - Megállapította, hogy sérültek az ELTE Etikai Kódexének következő pontjai: “11. Az Egyetem elítéli, ha bármelyik polgára visszaél vélt vagy valós hatalmi helyzetével. 12. Az Egyetem tiltja mások ötleteinek, tudományos eredményeinek, szövegeinek forrásmegjelölés nélküli átvételét és sajátként való feltüntetését.”

A BTK KEB elrendelte, hogy a panasz pontjait, valamint az ügyben hozott határozat kivonatát az indoklással hozzák nyilvánosságra a Kar honlapján.

A fellebbezések vizsgálata

A BTK KEB határozatával szemben mind a Panaszosok, mind a Panaszolt fellebbezést nyújtott be. Az EET megállapítja, hogy fellebbezését a felek mindegyike az elsőfokú döntés után rendelkezésre álló időn belül nyújtotta be, így azok tartalmi vizsgálatának nincs akadálya.

Tekintettel arra, hogy mindhárom fellebbezés a BTK KEB ugyanazon ügyben hozott határozatra vonatkozott, az EET a három fellebbezés elbírálását egy eljárásban végezte.

Az EET eljárása során a Panaszosok által benyújtott, a másik fél tudta nélkül készített hangfelvételeket – elkészítésük súlyosan törvénysértő módja miatt – nem vette figyelembe.

A fellebbezésekben szereplő kifogásokat az EET velük kapcsolatos álláspontjának indokolásával együtt ismertetjük.

Niederreiter Zoltán fellebbezése

A Panaszolt kifogásolta, hogy az etikai panaszok megtekintésére csak egy munkanappal a meghallgatása előtt volt lehetősége. Ugyanakkor az Egyetemi Etikai Kódex az eljárási határidőket napokban és nem munkanapokban határozza meg, így a kifogás tárgyát képező iratbetekintés

és meghallgatás közti négy napos időtartam nem tekinthető a meghallgatásra való felkészülés szempontjából rövidnek.

Panaszolt felvetésére, hogy a Panaszosok beadványai az Egyetemi Etikai Kódexben rendelkezésre álló határidőn túl érkeztek, az EET osztja a BTK KEB álláspontját, hogy az eljárás megindításának határidőket illető feltételei fennálltak, mivel a Panaszosok bejelentése az objektív határidőn – 180 napon belül – érkezett, és az utolsó adatolt panasz alapja még a bejelentéskor is fennállt.

Panaszolt fellebbezésének 2. pontjában kifogásolta az elsőfokú határozat arra vonatkozó megállapítását, hogy „vezetői attitűdje sérelmes lehetett a kutatócsoportban tevékenykedők számára, és objektíven hátráltathatta a kutatómunka eredményességét”. Az EET a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján úgy ítéli meg, hogy ez a megállapítás objektív módon nem igazolható.

Panaszolt fellebbezésének 3. pontjában nehezményezi a BTK KEB azon megállapítását, hogy „akkor jár el helyesen, ha eleget tesz a szóbeli és írásbeli megállapodásoknak, és eleget tesz a közös publikációra vonatkozó megállapodásnak Lőrincz Hubával”. Az EET a meghallgatáson elhangzottak alapján, miszerint Panaszoltnak van egy lezáratlan kézírata Lőrincz Hubával, egyetért a BTK KEB határozatának vonatkozó részével.

Panaszolt fellebbezésének 4. pontjában kifogásolta, hogy a BTK KEB határozatában szereplő állítás szerint az ő „attitűdje is hozzájárulhatott ahhoz, hogy Lőrincz Huba nem az ELTE BTK-n fejezi be doktori tanulmányait”. Az EET úgy látja, hogy mivel az egyetemi szabályzatok lehetőséget biztosítanak témavezető váltásra, a doktorandusz és a témavezetője közti konfliktus önmagában nem lehetetleníti el a doktori tanulmányok folytatását. Ezért nem látja igazoltnak, hogy a Panaszolt magatartása és Lőrincz Huba doktori tanulmányainak megszüntetése között közvetlen kauzális kapcsolat lenne.

Erdős Gábor fellebbezése

A1.pont (digitális tartalom felhasználása) tekintetében az EET felhívja a Panaszos figyelmét, hogy a BTK KEB a BTK/970/3(2025) iktatószámú határozatában megállapította az Egyetemi Etikai Kódex 12. pontjának sérelmét.

A2. pont (műtárgyak száma és feldolgozásukkal töltött idő) vonatkozásában az EET úgy ítéli meg, hogy a feldolgozott műtárgyak és az elvégzett munkaórák száma önmagában nem értelmezhető tudományetikai kérdésként.

A3. pont (adatbeviteli munka) tekintetében az EET leszögezi, hogy adatok adatbázisba való bevitele nem tudományos munka, így annak megítélése nem tudományetikai kérdés.

A4. pont (közreműködők nevének fel nem tüntetése) vonatkozásában az EET felhívja a Panaszos figyelmét, hogy a közreműködők nevének fel nem tüntetését a BTK KEB határozata érintette, és a Panaszoltat a vonatkozó adatok feltüntetésére kötelezte.

A5. pont (közreműködők említésének kihagyása interjúban) vonatkozásában az EET álláspontja az, hogy az interjú adás nem tudományos tevékenység, ezért, a sajtóterméknek

nyilatkozatot adó személy részéről nem valósít meg tudományetikai vétséget, ha nem említi meg munkatársai nevét.

A6. pont (női hallgatókkal szembeni viselkedés) tekintetében előadottak nem képezték az elsőfokú eljárás tárgyát és a Panaszost közvetlenül nem is érintették. Másodfokon eljáró szervként az EET akkor tud az elsőfokú eljárásban fel nem vetett problémákat vizsgálni, ha a fellebbező olyan tényre hivatkozik, ami önhibáján kívül az elsőfokú határozat meghozatala után jutott a tudomására.

B1. pont az EET megítélése szerint

- (toxikus és abuzív magatartás) Panaszos által említett viselkedési problémák ilyen általánosságban nem képezik etikai eljárás tárgyát;

- (mások szexuális visszaéléssel gyanúsítása) másodfokú szervként az EET akkor tud az elsőfokú eljárásban fel nem vetett problémákat vizsgálni, ha a fellebbező olyan tényre hivatkozik, ami önhibáján kívül az elsőfokú határozat meghozatala után jutott a tudomására;

- olyan megnyilvánulásokra hivatkozik, amelyeket a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztanak alá kellő megalapozottsággal.

B2. pont (kollégák munkájának kellő el nem ismerése) tekintetében az EET felhívja a figyelmet, hogy az említett magatartások a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem támaszthatók alá kellő megalapozottsággal.

B3. pontban (szakmai határok átlépése) előadottak ilyen általánosságban értelmezhetetlenek, az elsőfokú beadványok és meghallgatott tanúk elmondásai alapján nem támaszthatók alá meggyőzően.

B4. pont (hallgatókkal szembeni toxikus és fenyegető magatartás) tekintetében az EET megállapítja, hogy a panasz nem volt tárgya az elsőfokú eljárásnak. Másodfokú szervként az EET akkor tud az elsőfokú eljárásban fel nem vetett problémákat vizsgálni, ha a fellebbező olyan tényre hivatkozik, ami önhibáján kívül az elsőfokú határozat meghozatala után jutott a tudomására.

B5. pont (projektvezetésre való alkalmatlanság) vonatkozásában az EET jelzi, hogy a Panaszos által felvetett kérdés nem etikai vétség.

Lőrincz Huba fellebbezése

1. pont (Panaszolt tudta nélkül készített hangfelvételek felhasználása az eljárásban) tekintetében az EET jelzi, hogy hangfelvételek másik személy (esetünkben a Panaszolt) tudta nélküli készítése jogellenes, ezért azok tartalmát az EET az eljárásban nem vehette figyelembe.

2. pontban (milyen következménye lesz oktató kollégák Panaszolt általi szidalmazásának) szereplő állítás és a vele kapcsolatban felvetett kérdés nem érinti a Panaszos személyét,

száma a jelzett magatartás sérelmet nem okozott, az elsőfokú eljárásban tartott meghallgatások nem igazolták megtörténtüket.

3. pontban szereplő kérdés (a felsorolt személyek meghallgatásának elmaradása az elsőfokú eljárás során) tekintetében az EET megjegyzi, hogy az első fokon eljáró kari bizottság közülük valójában többeket meghallgatott, az általuk elmondottakat határozatának meghozatalakor figyelembe vette. A Panaszos által tanúként meghallgatni javasolt személyek egy része az elsőfokú eljárás lebonyolításának idején ELTE polgár volt, más részük már nem. Megkeresésre a BTK KEB részletesen tájékoztatta az EET-t arról, hogy a felsorolt személyek mindegyikét megkereste, és aki hajlandó volt tanúként nyilatkozni, azokat az eljárás során meghallgatták.
4. pontban Panaszos azt kifogásolja, hogy noha a BTK KEB a közreműködők monogramjainak honlapon való fel nem tüntetését mulasztásnak ítélte, az elsőfokú határozat nem tárgyalja az adatlapok munkaköri feladatokkal összefüggő hiányosságait. Az EET megállapítja, hogy a munkaköri leírások tartalma nem része a projekt honlapján megjelenítendő információknak, és nem is tudományos kérdés, amivel kapcsolatban etikai vizsgálatot lehet folytatni.
5. pontban (szakdolgozati konzulens váltás Panaszolt hatására, projekttel kapcsolatos munkaterhelés miatt kurzus leadása) írtak ilyen általánosságban nem értelmezhetők az elsőfokú határozattal szembeni fellebbezésnek.
6. pontban írtakkal (Panaszos a Panaszolt oktatói attitűdje miatt fejezte be az ELTE-n doktori tanulmányait) kapcsolatban az EET egyrészről megjegyzi, hogy az abban foglaltak az elsőfokú határozat egyetlen pontját illetően sem tekinthetők fellebbezésnek, másrészt pedig azt, hogy egy hallgató/doktorandusz és egy oktató/témavezető közti konfliktus önmagában nem kényszerítő oka a doktori tanulmányok és az akadémiai pályafutás feladásának.

Budapest, 2025. április 10.

Dr. Juhász Gábor sk.
az Egyetemi Etikai Testület elnöke